

1 ตุลาคม...ดีเดย์ค่าจ้างขั้นต่ำอัตราใหม่

ลูกจ้าง-นายจ้างต้องผ่านรสนุมเศรษฐกิจไปด้วยกัน...

โดย ดร.ธนิต โสรัตน์

ประธานกรรมการในเครือบริษัทวี-เซอร์ฟ กรุ๊ป

รองประธานสภาองค์การนายจ้างผู้ประกอบการค้าและอุตสาหกรรมไทย

วันที่ 30 สิงหาคม 2565

ท่ามกลางกระแสความกดดันการปรับค่าจ้างขั้นต่ำหรือ “Minimum Wage” ขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับแรงงาน รวมถึงภาคการเมือง ที่สุดคณะกรรมการค่าจ้างหรือไตรภาคีประกอบด้วยตัวแทนนายจ้าง-ลูกจ้าง-รัฐบาล ได้บรรลุข้อตกลงร่วมกันในการปรับค่าจ้างขั้นต่ำอัตราใหม่มีผล 1 ตุลาคม 2565 การปรับค่าจ้างครั้งนี้แบ่งออกเป็นกลุ่มจังหวัด 9 โชนแตกต่างกันไป อัตราตั้งแต่ร้อยละ 4.18 ถึงร้อยละ 6.65 หรือเฉลี่ยประมาณร้อยละ 5.02 กลุ่มจังหวัดชลบุรี-ระยอง-ภูเก็ตปรับสูงสุดวันละ 354 บาท เพิ่มขึ้นวันละ 18 บาท ตามด้วยกทม.และจังหวัดปริมณฑลเพิ่มขึ้นวันละ 22 บาท กลุ่มจังหวัดที่ปรับต่ำสุดมี 5 จังหวัดได้แก่ ยะลา ปัตตานี นราธิวาส อุตรธานี น่าน เพิ่มขึ้นวันละ 15 บาทหรือคิดเป็นร้อยละ 4.8 รายละเอียดแต่ละกลุ่มจังหวัดคงไม่กล่าวในที่นี้

ข้อสังเกตการปรับค่าจ้างขั้นต่ำครั้งนี้ถือเป็นการลอมขอมของกรรมการไตรภาคีที่เข้าใจภาวะเศรษฐกิจซึ่งอยู่ในช่วงที่อ่อนแอ ขณะที่ประชาชนและแรงงานได้รับผลกระทบจากภาวะเงินเฟ้อสินค้าอุปโภค-บริโภคขึ้นราคาก่อนหน้านี้มีการกดดันทั้งจากแรงงานกลุ่มต่างๆ ที่ต้องการปรับวันละ 492 บาทเป็นอัตราเดียวทั่วประเทศ ฝ่ายการเมืองเปรยออกมาว่าต้องการปรับอัตราสูงสุดที่ร้อยละ 8.0 การปรับค่าจ้างขั้นต่ำทุกครั้งในอดีตมีทั้งผลด้านบวกทำให้แรงงานมีเงินในกระเป๋าเพิ่มมากขึ้นมีผลต่อการจับจ่ายใช้สอย ส่วนนายจ้างคงเป็นด้านลบโดยเฉพาะ SME ได้รับผลกระทบจากต้นทุนที่สูงขึ้นโดยที่ไม่สามารถผลักภาระในราคาสินค้าเนื่องจากตลาดมีการแข่งขันรุนแรงและขีดความสามารถในการต่อรองกับกลุ่มค้าปลีกมีข้อจำกัด แน่แน่นอนว่าการปรับขึ้นค่าจ้างครั้งนี้ด้านแรงงานเห็นว่าเป็นการช้ำเติมภาวะที่อ่อนแออยู่แล้ว อย่างไรก็ตามก็ดีภายใต้ข้อจำกัดต่างๆ ทั้งลูกจ้างและนายจ้างคงต้องผ่านรสนุมเศรษฐกิจที่ถึงขั้นเป็นวิกฤตระดับโลกให้อยู่รอดไปด้วยกัน

กรณีศึกษาโดยใช้อัตราค่าจ้างของกทม.และปริมณฑลซึ่งเป็นแหล่งจ้างงานขนาดใหญ่ประมาณครึ่งหนึ่งของประเทศอัตราค่าจ้างเดิม 331 บาทปรับเพิ่มขึ้นเป็น 353 บาทหรือเพิ่มขึ้นวันละ 22 บาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.65 ซึ่งเป็นอัตราสูงสุดของ 9 กลุ่มจังหวัด หากคำนวณค่าจ้างที่เพิ่มขึ้นต่อเดือนต้นทุนที่นายจ้างต้องจ่ายเดือนละ 660 บาท กรณีมีคนงานร้อยละคนเดือนหนึ่งเพิ่มขึ้น 66,000 บาทหากพันคนเพิ่มขึ้น 660,000 บาทหากหลายพันหรือเป็นหมื่นคนไปคำนวณดูกันเอง ก่อนอื่นต้องเข้าใจว่าผลกระทบไม่ได้จำกัดอยู่แต่อุตสาหกรรมหรือธุรกิจ SME เพราะอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดใหญ่ของไทยจำนวนมากเป็นอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเข้มข้น เช่น แปรรูปเกษตร-ประมง-ปศุสัตว์ อุตสาหกรรมรับจ้าง “OEM” ภาคบริการที่ใช้แรงงานมากๆ เช่น ก่อสร้าง, โลจิสติกส์, โรงแรม, ร้านอาหาร ฯลฯ การปรับค่าจ้างจึงมีผลกระทบโดยตรงต่อต้นทุนโดยเฉพาะเศรษฐกิจไทยอยู่ในช่วงเผชิญวิกฤตซ้ำซ้อนการปรับราคาจึงไม่ได้ทำได้ง่ายๆ

ผลกระทบที่มีต่อภาคเอกชนจึงไม่ได้จำกัดอยู่ที่ธุรกิจเล็กหรือย่อมขึ้นอยู่กับประเภทของอุตสาหกรรมและบริการมีการใช้แรงงานเป็นสัดส่วนเท่าใดของต้นทุนการผลิตหากสัดส่วนสูงผลกระทบก็ย่อมสูงตามโดยเฉพาะธุรกิจที่มีการแข่งขันด้านราคาสูงและกำไรต่ำ โดยเฉพาะการปรับค่าจ้างโดยใช้เกณฑ์กทม.และปริมาณจะมีผลต่อต้นทุนการผลิตร้อยละ 1.5 ถึง 2.0 จะมากจะน้อยขึ้นอยู่กับสัดส่วนการใช้แรงงาน ผลกระทบที่มีต่อราคาสินค้าโดยทั่วไปประมาณร้อยละ 1 ถึง 1.5 ขึ้นอยู่กับลักษณะของธุรกิจหากสินค้าที่มีมูลค่าเพิ่มสูงต้นทุนแรงงานต่ำผลกระทบที่มีต่อราคาก็จะต่ำ การปรับค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำครั้งนี้ถึงแม้จะไม่สูงกว่ากระแสกดดันที่ออกมาก่อนหน้านี้มีผลต่อต้นทุนการดำเนินธุรกิจอย่างแน่นอนเพราะอยู่ในช่วงที่ตลาดมีความไม่แน่นอนกำลังซื้อโดยรวมยังอ่อนแอภาคท่องเที่ยวจากเดิมมีนักท่องเที่ยวต่างชาติปีละ 40 ล้านคนเป็นกลุ่มผู้บริโภครายใหญ่อำนาจซื้อสูงมาจับจ่ายใช้สอยทั้งกิน-ใช้-ช้อปปิ้ง ปีพ.ศ 2565 อย่างเก่งไม่เกิน 8-10 ล้านคนปีหน้าคงต้องลุ้นว่าได้ถึง 20 ล้านคนหรือไม่

ที่กล่าวเป็นด้านอุปสงค์ที่ยังมีความอ่อนแอมีผลต่อยอดขายที่อาจไม่ได้ปรับสูงและไม่อยู่ในวิสัยที่จะปรับราคาให้สอดคล้องกับค่าจ้างที่สูงขึ้น มาดูด้านอุปทานเกี่ยวข้องกับต้นทุนที่สูงขึ้นผู้ประกอบการยังคงต้องแบกรับภาระเพิ่มขึ้นโดยไม่สามารถส่งผ่านราคาสินค้าไปสู่ผู้บริโภค เช่น วัตถุดิบ-อุปกรณ์บริโภคที่นำเข้านอกจากราคาสูงขึ้นจาก “Global Supply Chain Disruption” ยังมีภาวะอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทเทียบกับเหรียญสหรัฐอ่อนค่า ตามมาด้วยราคาน้ำมันโลกที่ยังอยู่ในเกณฑ์ที่น่ากังวล อีกทั้งการปรับค่าไฟฟ้า-ดอกเบี้ยรวมถึงค่าแรงขั้นต่ำที่ปรับเพิ่มขึ้นหากเป็นอุตสาหกรรมที่มีแรงงานหลายพันคนมีผลต่อต้นทุนเดือนละหลายล้านบาท

กลุ่มธุรกิจที่อาจได้รับผลกระทบมากดังที่กล่าวไปก่อนหน้านี้หากสัดส่วนต้นทุนแรงงานสูงเท่าใดก็ย่อมมีผลกระทบมากโดยเฉพาะอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเข้มข้นจะได้รับผลกระทบมากที่สุด เช่น ธุรกิจเกษตร-เกษตรแปรรูป, อุตสาหกรรมแปรรูปอาหารพื้นฐาน, ธุรกิจก่อสร้าง, โรงแรมและที่พัก, ร้านอาหาร, โลจิสติกส์ , อุตสาหกรรมรับจ้างการผลิต, โรงงานการเหมันท์, โรงงานทำเครื่องหนังต่างๆ ฯลฯ การเอาตัวรอดของผู้ประกอบการอาจต้องมาพิจารณาถึงการเพิ่มทักษะ นำระบบ “Niche & Lean Process” เกี่ยวข้องกับการปรับกระบวนการทำงานและหรือกระบวนการผลิตให้กระชับ ลดขั้นตอนคอขวดต่างๆ ให้งานไม่สะดุดและให้มีส่วนสูญเสียในการผลิตต่ำสุด การเพิ่มผลิตภาพแรงงานต่อรายได้หรือ “Productivity/Income” ที่ได้ผลสุดคือนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้เพื่อลดจำนวนแรงงาน เทคโนโลยีง่ายๆ สำหรับ SME เช่น การนำระบบสายพานลำเลียงหรือ “Conveyor” ซึ่งมีตั้งแต่ระบบพื้นฐานแบบลูกกลิ้งไปจนถึงระบบอัตโนมัติขั้น, เครื่องแพ็คกิ้ง-บรรจุภัณฑ์ประเภทต่างๆ, การใช้แขนกลอัตโนมัติ “Automatic Mechanical Arm” ซึ่งเป็นโรบอทประเภทหนึ่งมีตั้งแต่ระดับราคาครึ่งล้านไปจนถึงหลายล้านบาท เทคโนโลยีเหล่านี้ปัจจุบันราคาถูกลงมาก สามารถเลือกซื้อให้เหมาะกับเงินในกระเป๋าและลักษณะของธุรกิจจะเป็นทางเลือกหนึ่งในการที่จะลดการใช้กำลังคนและผลกระทบต่อการใช้แรงงานในภาวะที่แรงงานไทยประเภทไร้ทักษะขาดแคลน อีกทั้งผู้ประกอบการจะต้องพัฒนาสินค้าให้มีมูลค่าเพิ่มมากขึ้นรวมถึงการนำนวัตกรรมการสร้างแบรนด์ และการใช้ “Digital Marketing” เป็นช่องทางในการจำหน่าย

สามารถ SCAN QR CODE
เพื่อฟังบทสัมภาษณ์เพิ่มเติมได้ที่นี้